

Telia Finland Oy

Toimenpidepyyntö 23.9.1998 sekä sen täydennys 16.10.1998

SONERA OY:N JA RADIOLINJA OY:N GSM-900
MATKAVIESTINVERKKOJEN VUOKRAUSEHTOJEN
LAINMUKAISUUS

Toimenpidepyyntö 23.9.1998

Viitekirjeen toimenpidepyynnössä Telia Finland Oy pyytää, että ”Telehallintokeskus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta Sonera Oy ja Radiolinja Oy vuokraisivat GSM 900 matkaviestinverkkojen vapaata kapasiteettia Telia Finland Oy:lle telemarkkinalain mukaisesti ehdoilla, jotka ovat

- A. vähintään yhtä edulliset, kuin millä nämä televerkkoyritykset vuokraavat matkaviestinverkkojensa vapaata kapasiteettia ulkomaisille teleyrityksille ja omille telepalveluyrityksilleen sekä samalla
- B. telemarkkinalaissa tarkoitettulle tavalla kohtuulliset suoritteiden tuottamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin nähden.”

Telia Finland Oy on vedonnut toimenpidepyyntönsä perusteluissa telemarkkinalain 9.1 §, 9.3 §, 15.1 §:n toiseen kohtaan, 18.3 §:n ensimmäiseen kohtaan sekä 19 § ja 20 §.

Toimenpidepyynnön täydennys 16.10.1998

Kirjeellään 16.10.1998 Telia Finland Oy täsmensi 23.9.1998 päivättyä toimenpidepyyntöään ja pyysi ”että

- A. Telehallintokeskus velvoittaisi Sonera Oy:n ja Radiolinja Oy:n vuokraamaan Telia Finlandille matkaviestinverkkojaan verkkovierailupalvelun muodossa samoin ehdoin kuin muille teleyrityksille

Mikäli Telehallintokeskus katsoo, että Soneralla ja Radiolinjalla ei jostain syystä ole velvollisuutta tarjota Telia Finlandille verkkovierailupalvelua täsmälleen samoin ehdoin kuin muille teleyrityksille, niin

- B. toissijaisesti vaadimme, että Telehallintokeskus vahvistaisi, että kansallisen verkkovierailupalvelun tarjonnan ehdot saavat olla vain niin paljon kalliimmat kuin millaisia osoitettavissa olevia eroja syntyy välittömässä tuotantokustannuksissa kansainvälisen roaming-palvelun ja kansallisen verkkovierailupalvelun välillä.”

Telia Finland Oy:n toimenpidepyynnöstä ja sen täydennyksestä Telehallintokeskus pyysi lausunnon sekä Sonera Oy:ltä että Radiolinja Oy:ltä.

Sonera Oy:n lausunto 30.10.1998

Luottamuksellisessa lausunnossaan Sonera Oy toteaa, että ”Telemarkkinalain 10 ja 11 §:ssä säädellään televerkkojen ja telepalveluiden yhteenliittämistä. Hallituksen esityksessä telemarkkinalaiksi, tarkemmin lain 10 §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan seuraavaa:

”Radioteleverkkojen ja niissä tarjottujen telepalveluiden yhteenliittämisvelvollisuus ei ilman muuta merkitsisi pakollisen verkkovierailun (engl. Roaming) järjestämistä suomalaisten matkaviestinverkkojen välille. Verkkovierailun toteuttamistapa ja ehdot jäisivät edelleen 11 §:n nojalla annettavien määräysten varaisiksi.”

Sonera Oy:n lausunnon mukaan ”Telia Finland Oy:n toimenpidepyynnössään esittämät viittaukset telemarkkinalakiin ovat epärelevantteja. Hallituksen esityksessä telemarkkinalaiksi on selkeästi todettu, että kansallisen verkkovierailun järjestäminen vaatii erillistä säännöstä. Soneran käsityksen mukaan tällainen säännös olisi annettava vähintäänkin laintasoisella normilla. Kansalliseen verkkovierailuun liittyviä määräyksiä ei ole suunnitteilla liikenneministeriössä.”

Sonera Oy lausuu lisäksi, että ”Vaikka Sonera katsoo, että Telia Finlandin valitukset ovat perusteettomia, on Sonera tässä vastauksessaan todistanut Telia Finlandin kansallisen verkkovierailun hinnoittelua koskevat vaatimukset perusteettomiksi. Telia Finlandin toimenpidepyynnön mukaan kansallisen verkkovierailun hintojen tulisi olla samansuuruisia kuin kansainvälisen verkkovierailun hintojen ja palveluoperaattorihintojen. Kansainvälinen verkkovierailu ja palveluoperaattoritoiminta ovat kuitenkin eri tuotteita kuin kansallinen verkkovierailu, joten hintojen vertaileminen ei ole mahdollista.”

Sonera Oy:n mukaan ”Kansallisen verkkovierailun hinnoitteluun puuttuminen johtaisi matkaviestinnän kilpailun vakavaan vinoutumiseen. Kansallisen verkkovierailun hinnoitteluun puuttuminen viranomaisten taholta olisi kilpailuoikeuden ja telemarkkinalainsäädännön periaatteiden vastaista, sillä matkaviestinnän markkinoilla kilpailu on kiivasta ja toimivaa.”

Sonera Oy esittää, että ”Telia Finlandin Telehallintokeskukselle esittämät vaatimukset tulee hylätä edellä mainituilla perusteilla. Sonera on edelleen valmis sopimaan Telia Finlandin kanssa sopimuksen kansallisesta verkkovierailusta kaupallisissa neuvotteluissa sovittavilla ehdoilla.”

Radiolinja Oy:n lausunto 29.10.1998

Radiolinja Oy esittää lausunnossaan seuraavaa:

1. Televerkkojen vuokrausehtojen tasapuolisuus
Radiolinja Oy on oman käsityksensä mukaan esittänyt kaikkiin telepalveluyrityksiin nähden tasapuoliset ehdot.
2. Matkaviestinverkkojen vuokraaminen
Telia Finland Oy on pyytänyt tarjousta ns. Service provider-toimintamallilla tapahtuvasta verkon vuokrauksesta, mutta ei ole ottanut kantaa Radiolinja Oy:n esittämään verkonvuokraustarjoukseen. Radiolinja Oy:n käsityksen mukaan tämä malli on täysin lain mukainen verkon kapasiteettia koskeva vuokratarjous. Radiolinja Oy kiistää myös, että kansallinen roaming olisi sama palvelu kuin ns. International roaming.
3. Sama palvelutuote ulkomaisille yrityksille
Radiolinja Oy:n käsityksen mukaan laki velvoittaa vuokraamaan vapaana olevaa kapasiteettia, ei palveluita. Ulkomaisten operaattoreiden roamingasiakkaille tarjoama palvelu, johon Telia Finland Oy viittaa on eri asia kuin Telia Finland Oy:n vaatima palvelu. Kansainvälisestä roamingista on sovittu ulkomaisten operaattoreiden kesken GSM-MoU:n peruskirjassa epäkaupallisista lähtökohdista lähinnä sen seikan varmistamiseksi, että ulkomaisen operaattorin Suomessa vieraileva asiakas ei joutuisi vaihtamaan korttia tullessaan vierailulle Suomeen. Lisäksi Radiolinja Oy toteaa, että tehokkaan taajuussuunnittelun ja verkkojen luotettavan toiminnan varmistamiseksi GSM-MoU on lisäksi suosittanut, ettei kansallisiin roaming-järjestelyihin GSM-verkkojen välillä ryhdytä. Radiolinja Oy toteaa, että sillä ei käsityksensä mukaan ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää kansainvälistäkään roamingia, vaan sopimukset ovat perustuneet GSM-MoU-peruskirjaan.

4. Palvelujen myynti sisäiselle palveluoperaattorille
Radiolinja Oy:n käsityksen mukaan GSM-1800 ja GSM-900 eivät ole eri verkkoja, vaan sama verkko, jossa on eri taajuuksilla toimivia osia. Telia Finland Oy:n vaatimus televerkkopalvelutuotteesta ei Radiolinja Oy:n näkemyksen mukaan perustu lakiin, joka koskee vapaana olevaa kapasiteettia tai tilaajayhteyksiä.
5. Hintojen kohtuuttomuus
Radiolinja Oy kiistää Telia Finland Oy:n väitteet hintojen kohtuuttomuudesta. Radiolinja Oy:n mukaan kansainvälinen verkkovierailu koskee käytännössä harvoja liikennetapauksia. Niiden vaatima vähäinen kapasiteettivaraus on otettu huomioon alkuperäisistä riski-investoinneista päätettäessä. Sellaisiin uusiin liiketoiminnallisiin suunnitelmiin sitoutuminen, joissa lähdetään useiden satojen tuhansien asiakkaiden potentiaalista, joka voi vierailulla satunnaisella alueella Radiolinja Oy:n verkossa jokseenkin ennakoimattomasti, edellyttää uusinvestointeja normaalilla tuottovaatimuksella. Telia Finland Oy:n vaatimat vuokrausehdot eivät Radiolinja Oy:n käsityksen mukaan kattaisi edes tätä investointiriskiä, verkon muista kustannuksista puhumattakaan. Telemarkkinalaki ei Radiolinja Oy:n käsityksen mukaan edellytä missään olosuhteissa uusinvestointeja kapasiteetin vuokrausta varten.
6. Toimenpidepyyntö
Radiolinja Oy kiinnittää huomiota siihen, että Telia Finland Oy ei vaadi kansallista verkkovierailua, vaan ainoastaan telemarkkinalain mukaista, vapaana olevan kapasiteetin vuokraamista. Tästä syystä Radiolinja Oy katsoo, että Telia Finland Oy:n tulisi ilmoittaa Radiolinja Oy:lle, mikä on sen kanta Radiolinja Oy:n edelleen avoinna olevaan sp-tarjoukseen.
7. Kommentit Telia Finland Oy:n täydennyskirjeeseen (16.10.1998)
Radiolinja Oy katsoo, että Telia Finland Oy muuttaa vaatimuksiaan siten, että se ei enää vaadi laissa säädelyä kapasiteetin luovuttamista vaan vaatii nyt että kapasiteetin luovutus pitää tehdä tietyssä muodossa, eli verkkovierailupalvelun muodossa. Radiolinja Oy katsoo, että tämä vaatimus ei perustu lakiin. Kapasiteetin luovuttajalla ei Radiolinja Oy:n näkemyksen mukaan ole velvollisuutta tuotteistaa kapasiteettiaan johonkin palvelun muotoon. Lisäksi Radiolinja Oy kiistää Telia Finland Oy:n oikeuden vaatia vahingonkorvausta.

Telehallintokeskuksen päätös

Kansainvälisen verkkovierailupalvelun tarjoaminen ja sen hinnoittelu on perustunut GSM-matkaviestinyritysten keskinäisiin sopimuksiin. Tähän velvoittavia kansainvälisiä säädöksiä ei ole olemassa.

Suomessa harjoitettavaa teletoimintaa säätelee Telemarkkinalaki (396/1997). Telia Finland Oy on toimenpidepyynnössään vaatimuksensa tueksi vedonnut useisiin telemarkkinalain pykäliin. Telehallintokeskus katsoo, etteivät Telia Finland Oy:n toimenpidepyynnössä viitatus telemarkkinalain pykälät säätele matkaviestinverkkojen kansallista verkkovierailua, eikä niiden perusteella voida vaatia kansallisen verkkovierailun muodossa tapahtuvaa verkon vuokrausta.

Hallituksen esityksessä telemarkkinalaiksi (HE 163/1996), lakiehdotuksen 10 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”Radioteleverkkojen ja niissä tarjottujen telepalveluiden yhteenliittämisvelvollisuus ei ilman muuta merkitsisi pakollisen verkkovierailun (engl. roaming) järjestämistä suomalaisten matkaviestinverkkojen välille. Verkkovierailun toteuttamistapa ja ehdot jäisivät edelleen 11 §:n nojalla annettavien määräysten varaisiksi.”

Suomalaisten matkaviestinverkkojen välisen verkkovierailun toteuttamistapa ja ehdot on siis jätetty telemarkkinalain 11 §:n nojalla annettavien määräysten varaisiksi. Liikenneministeriö ei ole antanut asiaa koskevia määräyksiä. Voimassa oleva lainsäädäntö ei kuitenkaan estä teleyrityksiä keskenään sopimasta kansallisen verkkovierailun järjestämisestä.

Edellä olevan perusteella Telehallintokeskus ei voi velvoittaa kansallisen verkkovierailun järjestämistä Telia Finland Oy:n ja Sonera Oy:n matkaviestinverkkojen välille eikä Telia Finland Oy:n ja Radiolinja Oy:n matkaviestinverkkojen välille.

Johtaja

Tapani Rantanen

Diplomi-insinööri

Jukka Kanervisto

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen tyytymätön voi hake siihen muutosta Uudenmaan lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus liitteenä.

Tiedoksi

Sonera Oy
Radiolinja Oy
Liikenneministeriö / Viestintähallinto-osasto
Kilpailuvirasto